

Mágikus hold

Valami hív a hold alatt:
mágikus fény vagy emlék,
ezüst-fátyolos holt anyag,
szerelem, vágy vagy nemlét.

Valami fénylik hold alatt:
sugár-nyalábú szellem,
suttgó szavai vonzanak,
félelem-éjre kelten.

Valami őriz hold alatt,
fák hegyén ülve, sűg, zeng,
utam kísérő kósza hang,
delejjel hívó bú, csend.

Valaki szólít hold alatt,
álomi arcú asszony:
„Karomba veszek, hordalak,
erőm hajnalig tartson.”

S már távozik, kit old a nap...
„Eljövök” – mondja – majd még.
Éteri csendben szól a hang:
„Álmodban ott maradnék.”

A szerelmes (2004, linómetszet)

Bertha Zoltán

Tündérmesék – felnőtteknek is

Tamás Tímea: Ikermondák

Lírai költészet, esszé, útirajz, történettudományi tanulmány, mese, gyermekvers: talán legkedvesebb műfajai az erdélyi Forrás-nemzedékek akkor – a kilencvenes évek legelején – legifjabb hullámával induló Tamás Tímeának. Első kötete máris a legkiválóbbak közé emelte; Kovács András Ferenc is rendkívül elismerően írta verseiről, hogy azokban „valahol a keresés és a sajgó fölsejlés közt bontakozik ki s teljesedik be a változás és a változatlanosság örök törvénye”. Generációjának, egyszersmind az egész transzilván és egyetemes magyar irodalmiságnak is az egyik legjelesebb alkotójaként valóban különleges hangulatot árasztó lírai műveivel tűnik ki évtizedek óta. Versvilágát valami csodaszerű, bűvösen és mágikusan ható éteri derű, tündéri báj, szférikus varázslat levegője lengi át; tüneményes szenzibilitás, a létezés legapróbb mozzanatait is mitikus-metafizikai sugallatossággal átlényegítő érzékenység, a hétköznapi és a misztikus képek, látomások titokteljes sejtelmességét sugárzó finom érzékletesség jellemző rá. A parányiság ígézetétől az örökkévalóság érintéséig hullámanak az érzelemből intimitás pillanatképei – a rejtelmes rezonanciák, érzéki benyomások lebegő képzetformái. Misztériumszerűen tüneményes és delejező játékoság árad ki ezek közül az árnyalatok közül, hogy azután a lenyűgöző hangnemi telítettség révén a borzongató egzisztenciális mélységek és magasságok is felderenghessenek. Az élénkségében is el-elrvedő tekintetet valami fojtott borongás is fátyolozza – „angyal-lehelettől párás alkonyat” légköre szűrődik át a lélek belvilágába, bensőség és végtelenség összeolvadó övezeteibe, a meghittség és a transzcendentális megérzés hierophanikus határmezsgyéire szállva. Szóleleményes versciklusa, kötete, a „hangyalkák” lírai darabjainak sorozata is ezt a bravúros kettősséget és összetettséget tükrözi, immanencia és érzékfölöttiség összefonódó szféráinak (hangyák és angyalkák moccanásnyi, rebbenő suhanásait egyszerre sejtető szuggesztivitásának) rezdülésnyi alakzataiban folyton változó, de kiismerhetetlenségében állandó jelenlétét. Hasonlóan a „vakondvilág” átfogó címmel folyamatosan készülőkölteményekhez és az azokból hamarosan megjelenő versgyűjteményhez; empirikus valóságtagasztalat és merengő, tűnődő, meditatív kontempláció vegyül össze ugyancsak. A vakond egyszerre van fent és lent, a „földszagú titokzatosság” közegében – ahogy erről a költő maga mondja.

S ahogy a „hangyalkák bennünk élnek”, egyszersmind „filozófiai mélységekben” lakoznak „és az egyidejűség érdekli őket” (a költő vallomása szerint), úgy a most megjelent „kismesés” kötet (*Ikermondák – Gyerekmesék felnőtteknek*) alkotásaiban

is megragadón keverednek a (szülő) földi és a fenti dimenziók. Amint az életteli vágyakozás elevensége és a mulandóság borúja, csendes szomorúsága és rezignációja is. S ha a költői világkép általános jellegzetessége, amit Busku Anita Andrea (az *Agria* 2011/2. számában) megfogalmazott (az „aggódás afölött, hogy elzúg mellettünk a történelem, hogy elhatározásokat vagyunk kénytelenek hozni, hogy e dekretumok következményeit el kell szenvednünk, s akár afölött is, hogy nem avatkozhatunk mások, sőt akár saját magunk életfolyamának alakításába sem”), úgy ezek a mesés történetek is hordozzák és magukon viselik a remény és a melankólia különös együttesét. Gyermekmesék is lehetnek ezek – viszont már az alcím is jelzi, hogy felnőtteknek is valók. Azonnal az egybeszövődő kettősség és a furcsa, szívszorogató ambivalencia atmoszférája kerít hatalmába. Mert a gyermekeknek szóló klasszikus meseirodalom – a népmesék és műmesék jellegadó sokasága – inkább a viaskodásokon, küzdelmeken, háborgásokon sikeresen túllendülő, a vitalizmust győzedelmesen kiterbélyesítő életerő apoteózisával tanít, nevel és reméltet. Míg viszont a felnőtteknek is tanulságos mesei történetek – a romantikus-biedermeier szomorúmesék (Hoffmann, Hauff, Poe és a többiek) melankóliáját továbbörökítő újromantikus, szecessziós elbeszélések (Csáth Géza, Lesznai Anna, Balázs Béla és mások tollából), az akár „rosszul végződő” mesék – gyakran valami keserű reménytelenség és kiszolgáltatottság hangulatával töltekeznek. A hagyományos mesék metafizikai és strukturális-morfológiai lényege a kolozsvári Nagy Olga mesekutató szerint a vágyjelleg kibontakozása és eredményes betetőzése. Northrop Frye mitoszelméleti felfogása szerint az ilyenfajta epikai műveknek általában az univerzális keresés, a „quest” a leglényegibb sajátosságuk. Ez pedig a vándorlás motívumában, a létértelem keresésének szakadatlan folyamatában, a bölcséleti megnyugvás elérésének a folyvást emésztő hajtóenergiájában mutatkozik vagy nyilatkozik meg. Tamás Tímea lebilincselő meséi leginkább ezekben a szellemi és művészi vonzásterekben, gondolati, érzelmi, esztétikai áramkörökben helyezkednek el. Asszociatív nép- és műmesei jelképek, fabulisztikus fordulatok, gazdag jelentéstartalmú szimbolikus eseménymozzanatok és stilizáló figuraábrázolások sűrűsödnek ezekben is, cselekmény és végkifejlet, kaland és gondviselés, vágy és beteljesülés azonban egyéni, szuverén összefüggések között érvényesülnek itt.

Az első „monda” (*A forrás tündére*) egy székelyföldi, székelyvarsági apróka vízforrásról szól, amelynek csodatévő tisztasága és finomsága ismeretlen maradna a világ előtt, ha a felhőtündér rá nem találta, és nem híresztelné el különleges tulajdonságait. A kicsi forrás szeretné, ha órája is legendákat mesélnének az emberek, mint a többi erdélyi folyóról, a Marosról, az Oltról meg a Szent Anna és a Gyilkos-tóról; a környező növények, fák, füvek, virágok megsajnálják, s addig susogják a vizecske bánatát, míg azt a tündér meg nem hallja, s aztán el nem ér hozzá, és nem próbálja ki varázslatos gyógyhatását. Nagy szüksége is van rá: boldogtalanul beleszeretett a szépséges

barna szemű napnyugati királyfiba, beköltözött annak álmaiba is, ám az meg őt keresi reménytelenül (merthogy elhagyta menyasszonyát, aki bosszúból megátkozta, hogy az veszítse el akkor már álmai asszonyát is, a gyönyörűséges tündért). S most a tündér mégiscsak enyhületet nyer a forrástól: epekedő, szerelmes szíve fájdalom elmúlt tőle, cserébe varázsesőjével hűségesen táplálja a forráskát, amely híres zarándokhellyé válik, s vizében minden szomorú szívű szerelmes megleli az újrakezdés és az újjászületés nyugalmit. A beteljesülés tehát maga a békesség, a mennyei eternitás harmóniája. Nem a tomboló szerelem végtelenítése (a szerelmesek már sohasem lehetnek egymáséi), hanem a sóvárgás kínjának megszűnése. Az abszolútum mint mesei végpont nem a maximális érzelmfokozás betetőzése, hanem az átlényegítő tiszta csönd angyali muzsikája. A tündér minden holdtöltek a forrás szélén halkán dúdol, s fénye elárasztja a fenyveserdős hegyeket. A keleti, vagy antik és keresztény bölcséletek mélységei rezegnek fel a végkicsengésben: nem a kitörő boldogság a valódi megoldás, hanem a megnyugvás sztoikus öröme. Mivel az örök szomjúság nem elégülhet meg: helyette annak elhalványulása az igazi vigasz és gyógyulás. A hiábavalón telhetetlen maximumtörekvés kudarca utat nyit a vágyredukciós önmérséklet üdvössége előtt. Mintha a schopenhaueri szofizma is felsajdulna ebben: a boldogság a szenvedés hiánya.

E tündérmese párdarabjában (*A tündér forrása*) a szépséges királyfi elmeséli a játékos kedvű és az álmaiba belopózó széltündérnek, hogy hajdan beleszeretett egy álombeli lányba, aki nem is földi lény, s akit azóta is keres, családját, menyasszonyát, mindenét hátrahagyva, és már csak a keserves és reményvesztő vándorutat járja. A széltündér fel szeretné oldozni az átok alól, s megtudja, hogy egy kis forrás segíthet a bajon. Meg is találja a kis vizet a varsági hegyek lábánál, könnyeivel megáztatja, s az pedig a róla szóló monda varázshatalmát ajánlja gyógyírnak. A széltündér fogyó hold idején visszatér a forráshoz, várva a monda megszületését, az idők végezetéig dudorászva mosolyog, s kihallani a szavából: ikervilágban élünk. Vagyis a keresés itt is határtalan, s a motívumaiban komplementer, a jin-yang elv szerint is egymáshoz illeszkedő (mert gondosan megkomponált) képzetfüzér, a tömör, megejtő szuggesztív tájleírások s a szivárványló érzelmi árnyalatok vibrálása zsongító hatásformákkal példázza valóság és álom, idő és időtlenség, élet és örökkévalóság, földi és földöntúli tartományok szétválaszthatatlan összefüggését. „Az idő- és lélekutazásnak tekinthető kismesékben álom, emlék és képzelet empiriával érintkező különleges egyensúlya valósul meg” – „az evilági keretek között is megélhető teljesség és otthonosság” irányát jelezve (írja a könyvborító méltatásában Kődöböcz Gábor). A *kismese* metaforikusan megszemélyesített címadó hőse egyenesen nélkülözi a varázsmesék szokásos kellékeit és trükkjeit, banyák, kígyók, sárkányok és egyéb kellékek nélkül egyedül az álmokban végzi el jótékony munkáját. Egy vézna, s „na, jó, kicsit nagyfejű” kislány nagyon utálta a mértani testeket, idomokat (gömböket, kockákat, hasá-

bokat, kúpokat, gúlákat), meggyűlt a baja velük iskolában, tornaórán, mindenütt, de a viszolygását tőlük a kismese az álmába férközve szünteti meg: puhán és színesen mutatja meg neki a világ összes geometrikus alakzatát. Az meg nem törődött többé a feje nagyságával sem, amiért a többiek addig sokat csúfolták, hanem megszerette a mértani tárgyakat. A kislány neve pedig: Bolyai János. Az igazi varázsmese így a feloldozás és a megváltás kultúrtörténeti vonatkozású nemes eszközévé emelkedett.

A futócipőt a nagypapa, még remek futballista és futóbajnokjelölt gyerekként, mesziről rendelt, csodálatosan ruganyos ajándékként kapta. De annak gumitalpán egy ragyogva csillogó rózsaszínű ragasztóréteg is húzódtott. A kislányt mindenki kinevette a lányos cipője miatt. Az meg szégyenében, a sportot is meggyűlölve egyre ügyetlenebbé vált, s végül az erdőben elásta a csodacipőt a titkos fája alá. Azt hazudta, hogy ellopták (még ha az apja nem is hitte el neki). Az elásott kincs azonban az álomban vissza-visszajárt kísértetni. Azután pedig már együtt sajnálkoztak, hogy a gúnykacaj legyőzte az ajándékozó szülő iránti hálát, s hagyta elszalasztani a lehetőséget a sportdicsőség megszerzésére. Sőt a cipő a cipőmennyország lakójaként (ott például Goethe, Einstein s a világhíres futóversenyzők cipőjével is találkozáskor) még segített is a vilájárásról ábrázoló fiúcskának álmai kiélésében. Merthogy „az álombeli élet és jelenlét éppen olyan erős és meghatározó tud lenni, mint a mindennapok bármelyik története.” (A „lélekkurkászok tudománya” is a mese birodalmának tekinti a mindennapok hiányérzetének átköltözését, kompenzációját az álmok világába; tudatos és tudatalatti egyenrangúságát.) S most, jóval később a nagypapa, miután kiásta a fa mellől a cipőt, s annak a rozsdamentes acélgombjait unokájának adja – a történet még inkább torokszorítóvá kerekedik. Hogy remélhetőleg a nagypapa és az őt annyira szerető édesapja, aki egyedi tornacipőt csináltatott neki akkor régen, amikor az még egyáltalán nem volt szokásban, most az örök vadászmezőkön együtt futnak a rózsaszín csíkos talpú sportcipőben.

A mesék folytonosan átörökíthető tanulságokat kínálnak és szolgáltatnak, még ha olthatatlan keserűség is vegyül beléjük. S a könyvet illusztráló Szurcsik József színes rajzai ezt az életerzést nyomatékosítják, megrendítő és invenciózus empátiával. A szürrealisztikus víziókban a történetek drámai, egyszersmind illanó talányai körvonalazódnak vagy gomolyognak. Súlyosság és szellemkönyved légiesség ötvöződik a látomásokban, a létezés boldog bánatos, öröms-mélabús természetének megfestésében, ahogyan Kódoböcz Gábor mondja; a művész „végtelen asszociációkkal gazdagon, lírai és drámai absztrakciókkal, egzisztencialista kihallásokkal interpretálja a mindennapi egyéni és kollektív, belső és külső küzdelmeinket.”

Kortárs meseirodalmunk ezekkel az impozáns könyvecskébe foglalt „kismesékkal”: feledhetetlen „kisremekekkel” gazdagodott.

(Rétközi Múzeum Baráti Köre Egyesület, Kisvárda, 2017)

Lajtos Nóra

Fapados találkozás

„Ember, bármily törékeny: lelki dóm vagy,
Vágyad, hogy az örök Istenbe olvadj
S boldog magasba zengjen orgonádon
A földi bánat és az égi álmom!”

(Juhász Gyula: A dóm zenéje)

Egy február végi, hóvirágbukjáló délután történt. Én kedvenc vendéglőjéből távozott épp, majd mielőtt betért volna egy feketére, céltalanul kóborolt a Nagyerdő kopasz kocsányos tölgyesei között. Egy aprócska fénysugár is feltűnt, s érezni lehetett, amint az rügyfakasztó águjaival cirógatta az eget. „Talán soha nem volt még ilyen áttetsző a természet” – gondolta magában Én. Általában nem tulajdonít nagyobb jelentőséget szürke kalapos hétköznapjainak, de ez a mai különleges volt: szökőnap. Leült egy nyirkos fapadra, de most annak nedvessége sem zavarta. Várt. Nem tudta, kire vagy miféle csodára: Godot-ra vagy egy rózsafodros, horgolt sálú nőre. Közben érezte azt a belső, lüktető, néhol melankóliába hajló, néhol ökörnýárlöppenő-szállongó, súlytalan melódiát, amit Solvejg dala idézett föl benne. Ez a belső zenei élmény megnyugtatta, s közben eszébe villantak Schopenhauer szavai, melyek szerint: „az emberi agy veszedelmesebb az oroszán körmeinél.” Félni kezdett. Az emlékezéstől. Hatvanéves múltjának tükörcserepei már régóta szétszórta heverték tudatában, és most félt, hogy eljön az idő, amikor telehold-kerekességű történeté állnak majd össze benne a tegnapok.

Amint most meg egy Chopin-etűdöt dúdolászott csendesen magában, s ujjjaival a térdén játszotta a fődallamot, egy – még az emberélet útjának felén járó – fiatalember állt meg előtte, s melléje kéredzkedett a padra. Én behunyt szemmel élvezte a tévégi napfény arcsimogató tenyerének érintését, ezért kissé riadtan fogadta az idegen látogató kérdését. És akkor, abban a szent szempillantásban, ahogyan ez a két ember egymásra tekintett, valami éteri bizsergést éreztek mindketten a szívük tájékán: szavakkal le nem írható, hangokkal le nem kottázható volt a fel- és ráismerés gyönyöre, maga az az áldásos élmény, amikor Én felismerte harminc évvel fiatalabbik önmagát Énkében, Énke pedig heves szívdobogással tekintett három évtizednyi távolságra lévő, későbbi önmagára. Természetmód megmaradtak rajtuk a barázdált homlok kriszkraszokjai, az arcizmok markáns vonalai, a jellegzetes felső ajak furcsamód vastagsága, s a smaragd-zöld szempár élénken ragyogó tekintete, mint amelynek soha nem volt része könnyes olvadásban vagy lelki szárazságban.

Merthogy kétségkívül Én és Énke találkozásának lehetünk tanúi, s ez olyan biztos, mint ahogyan olykor-olykor élénkféhéren „kibomlanak a lélek mérhetetlen Arkangyal

szárnyai”, s tovaröppennek a múlt és a jövő egén, hogy tetten éri jelenlegi önmagukat.

Egymásra találásuk alkalmával szavaik hirtelen bennrekedtek, *akár egy szelíden haladók szűz ajkán az utolsó mosolygás*. Ugyanakkor tudták, hogy ez a társas szimbiózis igen erős kettejük között, s szeretetteljesen kölcsönös lesz az az időutazás is, amely leginkább egy csillogóan áttetsző kavicsdarabhoz hasonlít, melynek rózsaszínű erezeit végigjárható az út Éntől Énkéig. Harminc év egy fél emberöltőnyi idő: még innen van a túl-okosításon, ami elvárható Éntől, de már erősen érinti azt a mandzsettagombos múltat és jövőt, amelyben megnyilatkozhatnak Énke ítéletalkotásai.

Beszélgetésük tele volt Énke életszerű kérdéseivel és a tapasztaltabb Én válaszadásai-val. Énke kezdte azt a termékeny diskurzust, amiből Én is tudott kamatoztatni.

Mi az, amit tökéletesen kell megtanulnom? – tért rá lényegre törően Énke az individuuum egyik legfontosabb kérdésére.

„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok”: ekképp hangzik nyelvújítónk híres imperatívusza költőtársaihoz elsőként, de általános emberi életelvet is közvetítve. Elsőként ezt tanácsolnám neked kérdésedre, Énke. Mindazt a morális tartást, a Külsínt és az értékelített Belbecset, melyeket egyszerre követeli meg tőled is – miként egykoron tőlem is megkövetelt – ez a vendéglétű élet.

Muszáj-e az örökös kihívásoknak megfelelni?

Az életed – tudom jól – tele van, volt és lesz *síró metaforákkal és tapsikoló jázminok* vigadozó, könnyed táncával, amelyben életed kiteljesedett, ahogyan az enyém is – már nem ki, lassan inkább – beteljesedni látszik. Én a te korodban törekedtem a tőlem telhető legjobb teljesítmény elérésére, hogy a kritika szája tátva maradjon. Énke! Neked is azt tanácsolom, hogy úgy ügyelj az apró részletekre, hogy közben ne kövesd el azt a hibát, amit én követtem el boldogult fénykoromban: a maximalizmus jármából oldást kívánok Neked, ugyanakkor szellemi, transzcendens kötést-kötődést egyszerre. Sokat változtunk: emelkedtünk és süllyedtünk, erősödünk és gyöngültünk, hangoskodtunk és elnémultunk, másztunk és kapaszkodtunk, növekedtünk és fejlődöttünk. A napok pedig gyakran úgy másztak egymás után, mint azok az egykedvű csigák, akik legszívesebben házukba bújnának vissza az élet posványos pocsolyái és viharai elől.

Majd Énke újabb kérdéssel állt elő:

Mikor érek el egy aprócska sikert is?

Szorgos, kitartó, kemény munka árán. Tanár, irodalomtörténész, író, költő lettem, s ehhez éppen a mostani korodban kellett elültetni a magot, hogy az majd tanulmány- és versesköteteket, monográfiákat, antológiákat teremjen. Fiatal korában még igen ambiciózus a lélek, telve publikálási vággyal és konferenciaszereplési kényszerekkel, de soha ne feledd: a tudomány előtt ott áll a család, a család előtt pedig a gondviselő Isten.

Milyen igaz, Én, amit mondasz! Szépírói és tudományos zsongásban telnek napjaim;

nem tudok és merek nemet mondani, s szinte erőm felett próbálok teljesíteni az élet színpadán...

Igen, és ennek lett aztán olyan súlyosabb következménye, amely életünket egyik partról a másikig terelte. Akkor még nem tudhattad, de mára világosan látszik, hogy már a súlyos bokatoréved is a „megállj”-t parancsolta, jelezvén valahol, hogy ideje a lassításnak. Feledhetetlen évek voltak azok, és még ma is azok, ennyi év távlatából is, amikor évről évre újra és újra meg kellett tanulnunk járni: *meg kellett tanulni itt a fák kimondhatatlan tetteit*. Majd pedig a kimerültség 22-es csapdájából próbáltunk többkevesebb sikerrel kikecmeregni. Sok volt a tennivaló, súlyosak a gyászok...

Bocsáss meg, Én, hogy közbeszólok, de sajnos úgy érzékelem, melankolikus éneddel élek most, s élsz te magad is tovább. Ezért is vallom Juhász Gyulával, amit az öngyilkosságról írt: „Melyik halál szép, amit magam keresek! És mi köze már a halálnak a szépséghez?” De hát a jó öreg Nietzsche mester (habár annyira mégsem volt öreg a maga 55 évével, mit e földi térben töltött) is megmondta: „csak ahol sírok domborulnak, ott van föltámadás.”

Egy kissé eltértünk az életről való eszmecszerétől, de igazat kell neked adnom neked Énke, hogy az élet mellett a halálról is illik gondolkodni, hiszen éppúgy hozzánk tartozik, mint az éltünk. Én azt gondolom, a halál nem a vég, hanem egy kitáruló kapu, amelyen én és te, Énke is bevezettünk egyszer. Mert *az ember könnyű és le hull*. Még két nagy ellenségre hívnám fel a figyelmedet, Énke: a félelemre és a büntudatra. Ez a kettő megméltelhető életkedvet, ezért kívánom teljes szívemből, hogy elkerüljön a bánat, ami persze lehetetlen kérés, de tudnod kell a szakadék széléig úgy eljutni, hogy ott megállva, abba belenézve ne szédülj bele annak fájdalom-mélységébe...

Örülök, Én, hogy mit sem változott véleményed a halálról. Én is vallom, hogy *egyetlen lélek sem bánja meg, hogy a jelenlegi fizikai formája átalakul, nem bánja, hogy „meghalni” készül*. Most pedig engedj meg, hogy én biztassalak! Szabadulj meg a két-ségeidről! Vess ki az elmédből minden negatív gondolatot! Vesd le a félelmeidet!

Köszönöm, Énke a figyelmességedet! Most viszont ismét rajtam a sor, és szeretném hinni, hogy találkozásunk – elválásunk után is szem előtt tartod a következőket:

Tiszteld Istenedet! Fordulj hozzá olyan bizalommal, mint egykoron én, amikor imáimba foglaltam szeretteim nevét gyógyulásuk vagy sikereik eléréséért. Én már sokat tapasztaltam, és valahol úgy érzem, az élet szekerén ott ül, és velünk együtt utazik az Atyaisten, csak néha nem akarjuk felismerni őt.

Az istenszeretet mellett pedig a legfontosabb a család. Olyan mikrokozmosza a világnak, amely a társadalom alapsejtjeként teljesíti be önmagát. Családban éljük le mindennapjainkat. Óvni és vigyázni kell minden sérülékeny pontját: a nagyszülői-szülői-gyermeki háromgenerációs modell sajnos eltűnőben van, viszont a fejlődő ifjúságba ereszthet örök gyökeret a szeretet és béke. Énke koromban a legeslegcsodálatosabb élmény a te megszületésed volt, majd nevelésed, és az otthon megteremtése.

Nagyon fontos dolgokra világítottál rá, Én, de sajnós, amit az otthonról szólsz, gyakran szívszakasztó, amikor szinte nincs olyan család, ahonnan az egyik családtag – elhagyva hazáját –, más országban keresi boldogulását. A lehetőségek (ösztöndíjak esetén például) igen csábítóak, de a fizikális távolság még ebben a nethálós világunkban is lélekszikkasztó olykor.

Valóban így van, Énke, Nekem is lett volna több alkalommal is lehetőségem egy-egy hosszabb tanulmányútra, aztán végül itthon maradtam... De ne rágódjunk annyit a múlton! Újabb életvezetési tanácsaimra ügyelj még, ha bírod szuflával.

Mosolyogj sokat! Sokkal többet, jóval többet, mint egykoron én. *Tedd egész életedet ajándékká: soha ne feledd: te vagy az ajándék!* Keringőzd be a táncparkettet! Perdülj és fordulj: legyen a tánc számodra is olyan önkifejezés, miképpen számomra is az volt a zene mellett. Bachtól Mendelssohnon át Bartókig peregenek ujjaid a zongora billentyűszőnyegén! Élvezd a játékot, hiszen az élet is valahol maga is játék: gyors szárnyakon repüli át a múlt hídpillérén keresztül a jelen hídpillérjét. A jövő pedig már csak annyiból érdekes, amennyit sikerül belőled, Énkéből magába, Énbe, azaz belém transzponálódni.

Két útravaló idézetet szánok most neked végszóként, és vésd jól az eszedbe, Énke, s emlékezzél meg majd rólam, ha teheted.

„Amikor megérted, hogy a virágzás és a szirmok elhullása azt jelzik, hogy a fa kész gyümölcsöt teremni, akkor megérted az életet.” (Neale Donald Walsch)

A másik idézet pedig a másik végletről, a Végzetről szól, s közvetít üzenetet számomra s számodra egyaránt:

„amikor fekete árnyam a föld beissza,
gondolj arra az egyre, hogy
csak a Megváltó őt sebe tiszta.” (Vári Fábrián László)

Hálásan köszönöm kedves Énem, hogy ilyen tartalmas eszmecserét folytathattunk ezen a lassan ködös homályba nyugvó, tovaszőkkelő napon. Engedd meg, hogy a Te tarisznyádba is elhelyezhessek szintén két rövid passzust a *Példabeszédekből*:

„Egyengess lábaid ösvényit, s minden Te útjaid állhatatosak legyenek.” (Példabeszédek 4: 26)

A másik életbölcsélet pedig így szól:

„Az életnek útja felfelé van az értelmes ember számára.” (Példabeszédek 15: 24)

Miután Én és Énke befejezték mondandójukat, egyszerre tápáskodtak fel a nagyerdei nyirkos fapadról, s elindultak egy utolsó közös feketézésre, ahol Énke fehér tejszínhabként olvadt bele Én testes-zamatos kávélevébe.

Kis Pál István

Háry az örök Háry!

Obsitos történetek első kézből a honfoglalástól a rendszerváltásig tizenöt megszólalásban (részletek)

1. megszólalás

Melyben Háry János az Obsitos vendéglő főpincére köszönti a vendégsereget

Háry vagyok, uram, a hölgyeknek kisztihand!

János, Háry János, momentán főpincér,
egykor törzsőrmester, konyhafőnök, altiszt,
ipszilonnal írva – nemesnek járt e rang –
bár manapság mindez

egy huncut karajcárt sem ér!

Hogy rokona vagyok-e a híres Obsitosnak?

Nem mutatná képem nyilvánvalósága?

Merthogy a szekszárdi gölöncsér,

a jeles diák, Garay, leszerelt bakája,

az is én voltam, de az ám! Nézzen rám, uram,
az angyalát is, ne csak hallja! Lássa!

Hogy ez miként lehet? Megvan annak sora.

Ám mielőtt még szavamba szót fűznék,

íme az étlap, rajta a választék,

mind varázslat, étekcsoda,

mi legyen hát a vacsora?

A sárközi orjaleves jó választás, asszonyom,

mifelénk a böllér, igen vigyáz, kérem,

úgy vágja fel a sertést, gonddal, mint régen,

hogy a gerinc közben sértetlen maradjon,

s rajta finom tiszta húst is elegendőt hagyjon.

Így lesózva hideg téiben, s meleg nyáron,

friss levest ad, hagymán pirult tormaágyon.

Igen uram az a kakas, bogrács látta pörkölt,

s a tejfeles túrós csusza szalonnával pörkölt.

Legelőbb is a leveshez könnyű bort kell hamar,

errefelé ideillik leginkább a Fehér Kadar!